

ERINDRINGSBIO

ET FILMTILBUD TIL MENNESKER MED DEMENS

FILMPAKKE

MIDTJYLLAND

Fra filmen 'Silkeborg – 100 Aar', Gunnar Robert Hansen, 1946.

Introduktion

ErindringsBio er et filmtilbud til mennesker med demens sammen med pårørende, plejepersonale og frivillige. Det er for alle, der kan lide at se film, som kan sætte gang i erindringer og samtaler om det levede liv.

Filmpakkerne i ErindringsBio giver dig mulighed for at styrke samværet med og blive klogere på et menneske, der lever med demens. ErindringsBio er baseret på principper for reminiscensmetoden, som går ud på at styrke funktionsniveau og trivsel hos mennesker med demens gennem brug af deres egen livshistorie. Med ErindringsBio gør man det helt konkret ved at vække minder til live med filmklip fra barndommen og ungdommen – en tid, de fleste mennesker med demens stadig vil kunne genkalde sig.

ErindringsBio byder på udvalgte dokumentariske filmklip. Filmene følges op af spørgsmål om egne erindringer på baggrund af det, I har set. Filmene og den efterfølgende snak skaber rammen for en fælles oplevelse, der styrker identitetsfølelsen og højner livsglæden hos alle, som ser med.

Tag på en fælles rejse tilbage i tiden!

FILMPAKKEN INDHOLD

Filmpakken viser Midtjylland og omegn gennem syv film og filmklip fra 1940'erne til 1980'erne med tilhørende dialogmateriale.

Filmene kan findes her: <https://www.danmarkpaafilm.dk/erindringsbio/midtjylland>

For at sikre en god samtale mellem deltagerne anbefaler vi grupper på to til fem deltagere.

Filmpakkens indhold er inddelt i tre niveauer:

- Korte filmklip
- Film og billedkort
- Find filmklip fra din hjemstavn

De tre niveauer indeholder film og materiale af varierende længde og med forskellige grader af kompleksitet. Dermed er de tilpasset mennesker med demens i forskellige stadier. Du kan læse mere under 'Sådan bruger du de tre niveauer'.

Filmpakkens indhold kan fint deles over flere visninger. Det er dig som pårørende, frivillig eller plejepersonale, der guider filmvisningen og samtalen. Det står dig frit for at vælge niveau, film og spørgsmål fra, som du vurderer ikke egner sig til den eller de personer, du ser filmene med. Du skal dog som udgangspunkt ikke være tilbageholdende med at vise en film eller stille et spørgsmål. Formålet med ErindringsBio er at skabe en god fælles oplevelse, men også at stimulere personer med demens kognitivt og lære dem bedre at kende.

Spørgsmålene i filmpakken skal med andre ord opfattes som springbræt til gode, personlige samtaler, hvor glæden ved at fortælle står i centrum.

SÅDAN BRUGER DU DE TRE NIVEAUER

Niveau 1: Korte filmklip

Her finder du en række korte klip på omkring 1-3 minutter. Til hvert klip følger tre til fire spørgsmål, som du kan stille, efter at klippet er vist, for at sætte en samtale i gang. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

- Både film og spørgsmål på dette niveau er nemme at gå til og kan bruges sammen med mennesker med en kort opmærksomhedshorisont.

Niveau 2: Film og billedkort

Her finder du en film på omkring 5-12 minutter. Da filmen er lidt længere, kan det være svært at huske alt indholdet. Derfor får du en række billeder fra filmen med tilhørende spørgsmål, som I kan kigge på sammen efterfølgende. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på.

- Filmene har en længde, der for nogle kan være udfordrende. Her kan billedkortene forhåbentlig fungere som pejlemærker, så selv mennesker med en kort hukommelseshorisont kan få noget ud af oplevelsen.

Niveau 3: Find filmklip fra din hjemstavn

Her har du muligheden for at se film fra din hjemegn ved at gå på opdagelse på DanmarksKortet på sitet 'Danmark på Film'. Kortet indeholder historiske filmklip fra hele landet. Hukommelsen er særligt knyttet til steder, så derfor kan kortet være et godt værktøj til at vække minder.

Der er ikke forberedt spørgsmål til dette niveau, da det er helt op til jer selv, hvad I vælger at udforske: Film fra den nære hjemstavn, en landsdel eller det foretrukne sommerferiested. Udvalg derfor i fællesskab de klip, som vækker nysgerrighed og kan starte en samtale.

- Bemærk, at du her bevæger dig ud af ErindringsBio-universet og ind på 'Danmark på film'-sitet, der indeholder mange forskelligartede filmklip. Her er klippene ikke udvalgt efter demensvenlige kriterier, og nogle klip kan derfor have negativt indhold – vær opmærksom på dette.
På grund af kompleksiteten i at bevæge sig rundt på DanmarksKortet, kan dette niveau være svært at følge for mennesker med fremskreden demens.

INSPIRATION TIL SAMTALE

MIDTJYLLAND

INTRODUKTION – KAN LÆSES HØJT, FØR I GÅR I GANG

Engang var en stor del af Midtjylland dækket af hedelandskab med de karakteristiske lilla lyngplanter, men meget af heden er sidenhen blevet til moderne landbrug, blomstrende industri og charmerende bysamfund. I denne filmpakke har vi samlet en række film om og fra Midtjylland. Kom med et smut til uldens hovedstad Herning, byfest i Silkeborg med optog og kongelig deltagelse eller besøg smilets by, Aarhus, hvor sommerlige forfriskninger nydes i lejlighedskompleksernes gårdhaver.

KORTE FILMKLIP

‘Korte filmklip’ indeholder en række klip på omkring 1-3 minutter. Til hvert klip følger tre til fire forslag til spørgsmål, som du kan stille efter klippet for at sætte en samtale i gang. Spørgsmålene er vejledende og kan sagtens erstattes og suppleres af spørgsmål, du selv finder på. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: ”Hvad fik denne film dig til at tænke på?”

KLIP NR. 1 — Landbrug og læhegn

Instruktør: Hagen Hasselbalch, 1966, 4 min. (med speak/musik/reallyd)

På en gård ved landsbyen FASTERHOLT nord for Brande drives sandjordslandbrug. Filmen beskriver det særlige arbejde, der er med at drive landbrug på heden, herunder de læhegn, der er plantet langs markerne, for at beskytte mod vinden.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Var der landbrug der, hvor du voksede op? Har du arbejdet med landbrug?
- Har du dyrket frugt eller grønt i din egen have eller som en del af dit arbejde?
- Hvad er karakteristisk ved din hjemstavn? F.eks. naturen eller en særlig byggestil?
- Hvad kunne du bedst lide ved det sted, du voksede op?

KLIP NR. 2 — Teglgården i Aarhus

Instruktør: Ebbe Larsen, 1969, 2 min. (med speak/reallyd)

Boligkarréen Teglgården i Aarhus, et af boligforeningen AAB's første store projekter, har en stor baggård med mange bænke og grønne haver. Beboerne nyder deres frokost eller en øl i solen.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Hvilken boligtype voksede du op i som barn? F.eks. lejlighed, gård eller parcelhus?
- Hvor mange boede I sammen i dit barndomshjem? Var det stort eller småt til jer?
- Fortæl om dine naboer der, hvor du voksede op. Havde du et tæt forhold til dem?
- Mødtes du med naboer eller venner tæt på, hvor du boede? F.eks. i en baggård, til byfest eller i en park?

KLIP NR. 3 — Erhvervslivet i Herning

Instruktør: Hagen Hasselbalch, 1966, 2 min. (med speak/musik)

Den moderne industriby Herning beskrives som et møde mellem erhverv og kunst. Bysamfundet er skudt op side om side med fabrikkerne. Især tekstilerhvervene driver byens udvikling og omsætning.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Hvad er dit forhold til Herning? Har du boet der eller besøgt byen?
- Hvilket erhverv var vigtigt for din hjemstavn? Har du arbejdet med det?
- Fortæl om dit første arbejde. Havde du det i lang tid?
- Hvordan havde du det med arbejde? Kunne du lide det, eller glædede du dig til at have fri?

KLIP NR. 4 — Den Gamle By i Aarhus

Instruktør: Svend Aage Lorentz, 1979, 2 min. (med speak/reallyd)

Entertaineren Victor Borge viser sin amerikanske datter Frederikke rundt i Den Gamle By i Aarhus. De kører med hestevogn og holder ind ved det gamle bageri for at købe honninghjerter.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Har du besøgt Den Gamle By i Aarhus? Hvad synes du om den?
- Hvad er dit forhold til Aarhus? Har du boet der eller besøgt byen?
- Har du og din familie haft tradition for at gå til bageren og købe morgenbrød eller kager?
- Hvad var din yndlingskage eller bagværk som barn? F.eks. honningkager, klejner eller wienerbrød.

KLIP NR. 5 — Natur og hedelandskab

Instruktør: Hagen Hasselbalch, 1966, 2 min. (med musik)

Naturen i Jylland består af både hedelandskab, opdyrket land og skovområder. Der vises idylliske billeder af både dyre- og planteliv ved skov og hede.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Hvad syntes du om at være i naturen som barn?
- Hvilken årstid kan du bedst lide? Fortæl hvorfor.
- Fortæl om en udflugt, du har været på med din familie.
- Hvor kunne du bedst lide at tage på udflugt som barn? Fortæl hvorfor.

KLIP NR. 6 — Campingplads

Instruktør: Ali Alwan, 1989, 2 min. (med reallyd)

En familie er på campingtur ved Strandskovens Camping på Samsø. Efter grillpølser til aftenmad fejrer campisterne sankthans med sang på stranden, mens børn laver snobrød over bål.

Spørgsmål du kan stille efter klippet:

- Hvad er dit forhold til Samsø? Har du boet der eller besøgt øen?
- Har du været på campingferie med din familie som barn eller ung? Fortæl om det.
- Hvad synes du om sankthansaften? Holder du af traditionerne med bål og sang?
- Har du lavet snobrød eller andet mad over bål som barn? Kunne du lide det?

FILM OG BILLEDKORT

Herunder finder du billedkort, som I kan kigge på sammen efter filmen på omkring 8-12 minutter. Billedkortene indeholder spørgsmål, som kan bruges til at starte en samtale. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

FILM — Silkeborg – 100 år

Instruktør: Gunnar Robert Hansen, 1946, 8 min. (med speak)

Byen Silkeborg har 100 års jubilæum i 1946. Fejringen byder blandt andet på kongeligt besøg af Kong Christian X og Dronning Alexandrine. Herefter er der håndværkeroptog gennem byen. Dagen slutes af med festfyrværkeri.

Silkeborgs ungdomskorps foran det gamle rådhus på Silkeborg Torv.

**Hvad er dit forhold til Silkeborg?
Har du besøgt byen eller boet
der?**

Kong Christian X og Dronning Alexandrine besøger Silkeborg.

Har du fulgt med i de kongeliges liv? Har kongehuset besøgt din hjemstavn? Fortæl om det.

En model af hjuldamperen 'Hjejlen', som stadig sejler på Silkeborgsøerne den dag i dag.

**Har du været på sejltur? F.eks.
med motorbåd, kajak eller robåd.
Fortæl om det.**

Fyrværkeri over Silkeborg som en del af festlighederne ved byens 100-års jubilæum.

**Fortæl om en festlig lejlighed,
der blev fejret med fyrværkeri.**

FIND FILMKLIP FRA DIN HJEMSTAVN

Her finder du et Danmarkskort fyldt med røde knappenåle. Hver nål åbner et historisk filmklip, som er optaget på lige præcis dette sted.

Hukommelse har en særlig forbindelse med fysiske og geografiske steder. At genbesøge steder med mange minder kan derfor være givende i reminiscensarbejde.

Rejsen starter i Midtjylland, og derfra kan I selv vælge, hvad I vil udforske: Om det skal være filmklip fra den nære hjemegn, en hel region eller det foretrukne sommerferiested et helt andet sted i landet.

Du finder kortet her: <https://www.danmarkpaafilm.dk/kort>

Bemærk, at der ikke er forberedt spørgsmål til de enkelte film. Fokuser derfor på at finde filmklip, som vækker nysgerrigheden, da de fungerer bedst til at vække minder og starte en samtale. Og du kan altid starte med det åbne spørgsmål: "Hvad fik denne film dig til at tænke på?"

NB: Du bevæger dig her ud af ErindringsBio-universet og ind på 'Danmark på film'-sitet, der indeholder mange forskelligartede klip, som ikke er udvalgt efter demensvenlige kriterier, så vær opmærksom på dette.